



Ron Kleinsman

Ron Kleinsman won op voordracht van zijn dierenarts de UGCN-aanmoedigingsprijs. Na een explosie van het celgetal wist hij het opnieuw onder het streefniveau te krijgen.



Aantal koeien:	60
Aantal hectare:	32
Mastitisgevallen:	20 procent
Rollend jaargemiddelde:	8729 4,40 3,57

Jarenlang wisten de Twentse Ron Kleinsman (30) en zijn vader met weinig moeite het celgetal onder de 100.000 cellen per milliliter te houden. 'Dat ging eigenlijk met twee vingers in de neus', vertelt Ron Kleinsman lachend. Nadat ze in 2010 het bedrijf verplaatsten naar Zwiggelte, in Drenthe, ging het mis met het celgetal. Binnen drie weken na de verhuizing naar de ruime, nieuwe stal bleek het celgetal opgelopen tot 390.000 cellen per milliliter.

Mede in overleg met de dierenarts is Ron Kleinsman op diverse fronten aan de slag gegaan om het celgetal weer naar beneden te krijgen. 'De melkmachine is beter afgesteld en we hebben een aantal hoogcelgetalkoeien behandeld. Uit bacteriologisch onderzoek bleek dat het vooral koegebonden kiemen waren die voor de problemen zorgden. Vijf koeien waarbij de behandeling niet aansloeg, hebben we opgeruimd.'

Door deze maatregelen ging het celgetal in stapjes weer naar beneden (zie kader). 'Na ruim een jaar zat het celgetal weer op mijn streefniveau: tussen de 100.000 en 150.000 cellen per milliliter'. Voor het Uiergezondheidscentrum Nederland (UGCN) was het reden om aan Kleinsman de aanmoedigingsprijs uit te reiken.

Drie protocollen

Uiergezondheid weegt zwaar voor Kleinsman. 'Ik vind het belangrijk om eerst te investeren in de gezondheid van mijn veestapel voordat ik ga investeren in uitbreiding.' Na 2015 wil hij zijn 65-koppige veestapel laten groeien naar

Ron Kleinsman: 'Eerst investeren in gezondheid veestapel, daarna pas in uitbreiding'

Drie protocollen voor droogzetten

Ron Kleinsman verhuisde, met zijn koeien, van Twente naar Drenthe. De forse celgetalstijging kreeg hij weer onder het streefniveau en daarvoor won hij de UGCN-aanmoedigingsprijs. Bijzonder is ook zijn droogzetbeleid op basis van uiergezondheid.

tekst **Ivonne Stienezen**

90 à 95 koeien, daar is bij het bouwen van de stal al op gerekend in het aantal boxen. Kleinsman praktiseert sinds januari 2012 met het selectief droogzetten van koeien. Hij heeft zelfs drie verschillende protocollen, afhankelijk van de individuele uiergezondheid. Koeien die gedurende de gehele lactatie onder de 100.000 cellen blijven, zet hij droog met alleen een teatsealer. Koeien die problemen hebben gehad met mastitis of een celgetal boven de 150.000 hebben, zet hij droog met een zware droogzetter én een teatsealer. De tussenliggende groep krijgt alleen een standaard droogzetter.

Verkorte droogstand

Voor het toedienen van de teatsealer werkt Kleinsman altijd met twee personen. 'Dat moet gewoon goed gebeuren', is zijn overtuiging. Daarom helpt zijn vader daar altijd bij. 'Je moet zo schoon en secuur mogelijk werken.' Dat schoon werken nemen ze heel serieus. 'Eerst maken we met spiritus de hele uier goed schoon. Dan gebruiken we de ontsmettingsdoekjes voor de spenen en dienen de teatsealer toe.' Kleinsman senior woont overigens nog steeds in Twente, hij zit nog wel in de maatschap en werkt gemiddeld één dag in de week mee in Zwiggelte.

De koeien die de veehouder zonder antibiotica droogzet, krijgen een droogstand van drie weken. Voor deze groep bouwt Kleinsman het krachtvoer tijdig af, zodat ze droog gaan met een liter of tien. 'Bij de koeien die antibiotica krijgen, zit je met de wachttijd. Dan is zo'n korte droogstand niet praktisch. Maar ik ben

wel een voorstander van die korte droogstand. De koeien starten rustiger op, ze geven in het begin minder melk. Dat zorgt ervoor dat ze fitter blijven en een

Steuntjes voor de melkslang

Om het celgetal op zijn bedrijf weer naar beneden te krijgen, heeft Ron Kleinsman het melkproces waar mogelijk geoptimaliseerd, mede op basis van een natte meting. Hij melkt nu met handschoenen en behandelt actiever voor, zodat de koeien de melk beter laten schieten. Daarnaast heeft hij zelf steuntjes ontwikkeld om de melkslang beter te geleiden in de 2 x 12 rapid-exit-melkstal. 'Het

touwtje dat zorgt voor de slanggeleiding zit in het midden van de stand. Maar de koe kan wel dertig centimeter naar links of rechts gaan staan, waardoor de klauw scheef onder de uier gaat hangen en de uier niet goed leegmelkt.' Met de verstelbare en verplaatsbare steuntjes die Kleinsman op basis van een eigen prototype heeft laten maken, blijft de melkklauw recht onder de uier hangen.



betere weerstand hebben. Ook heb ik het gevoel dat ze sneller drachtig worden. De hogere gehalten die ze geven, maken de lagere melkgift wel goed.' Geen enkele koe die Kleinsman tot nu toe met dit protocol heeft drooggezet, heeft problemen met uiergezondheid gekregen in de lactatie. 'Ik heb dit jaar tien procent zonder antibioticum drooggezet, mijn streven voor volgend jaar is vijftien procent.' In de droogstand ligt er een structuurrijk rantsoen van rietzwenkgras voor het voerhek. Bij hoge

buitentemperaturen zet Kleinsman het antibioticumvrije protocol even in de koelkast. 'Dat is toch een periode met meer kans op bacteriën.'

Advies van dierenarts

Kleinsmans dierenarts is een belangrijk raadgever op het gebied van uiergezondheid. 'Bernd Hietberg van Dierenartsenpraktijk Beilen komt maandelijks voor bedrijfsbegeleiding. Samen bekijken we bij welke koeien ik bacteriologisch onderzoek laat doen. Ik ben nog niet tevreden

over het aantal mastitisgevallen. Dat is met twintig procent te hoog, ik streef naar maximaal tien procent', stelt Kleinsman. 'Ik vraag de dierenarts en andere adviseurs om kritisch te zijn over het bedrijf, om daar mijn voordeel mee te doen.' Elk jaar kiest Kleinsman een thema voor de bedrijfsbegeleiding. 'Dit jaar was het de tussenkalftijd, het is nog niet gelukt om onder de vierhonderd dagen te komen. Volgend jaar nemen we de klauwgezondheid onder de loep, want die is nog niet naar wens.' |



De droge koeien krijgen rietzwenkgras, met veel structuur en weinig voederwaarde